Asociatia Parcul Natural Văcărești

Raport Anual 2020

2020 - Pandemia care apropie oamenii de natură

2020 va rămâne în istorie și ca anul în care am început să descoperim cu adevărat puterea naturii. Din casele noastre, am privit altfel către arborele din fața geamului, am început să ascultăm și să recunoaștem cântecul păsărilor, foșnetul frunzelor sau zgomotele cerului în prag de furtună, iar locurile în care am dat buzna imediat dupa ridicarea restricțiilor au fost cele cu natură.

PARCUL NATURAL VĂCĂREȘTI

În primăvara lui 2020, cel mai mic colț verde a devenit, peste noapte, o comoară, iar întâlnirea întâmplătoare cu o șopârlă, cu bobocii unei rațe sau cu o veveriță au fost momente care au declanșat emoții mari, făcând înconjurul platformelor de social media. Cu fiecare zi petrecută în carantină am învățat cât de importantă este natura și cât de multă nevoie avem de prezența ei.

Pentru locuitorii cartierului și pentru miile de iubitori ai naturii care ajung anual aici, Parcul Natural Văcărești a asigurat permanent legătura cu natura. A fost singurul parc de dimensiuni mari al capitalei care n-a fost închis în perioada de carantină. Cu o scurtă declarație pe proprie răspundere oamenii au putut ieși zilnic pentru o tură prin sălbăticia locului și pentru a se reîncărca cu încrederea că vom trece cu bine peste această dificilă perioadă.

În anul 2020, Asociația Parcul Natural Văcărești a menținut parcul deschis, curat și sănătos. În ciuda dezinteresului autorităților, a secetei agresive, a incendiilor care i-au pârjolit jumătate din suprafață, echipa Asociației Parcul Natural Văcărești, cu ajutorul voluntarilor, a continuat să supravegheze, să curețe, să monitorizeze și să comunice oamenilor binefacerile naturii. Prin cei 2000 de arborii plantați de-a lungul șoselelor care mărginesc parcul, prin programul de monitorizare a speciilor, prin acțiunile de cartare a vegetației și prin deschiderea unui centru de informare pentru vizitatori, echipa parcului a „pavat" poteca de care oamenii au nevoie ca sa ajungă în natură.

Pandemia a răscolit lumea, a adus suferință și teamă, ne-a îndepărtat de cei dragi, pe unii dintre noi chiar definitiv, însă a avut un efect nebănuit iar declanșarea ei, ne-a (re)apropiat de natură.

© Helmut Ignat

Ce ne rezervă 2021?

Anul 2021 este unul dintre cei mai plini ani ai echipei noastre. Avem proiecte de educație, de conservare, de amenajare a parcului și de cercetare.

Ne extindem limitele cu mult în afara parcului și chiar în afara orașului, punând bazele rețelei naționale a ariilor naturale urbane. Ne urmăm viziunea: lucrăm activ pentru ca natura să devină o componentă esențială a vieții în oraș.

Contextul european este de partea biodiversității urbane prin lentila Pactului Ecologic European. La fel este și societatea civilă, care militează din ce în ce mai ferm pentru natura din orașe și pentru soluții în fața schimbărilor climatice.

Activitatea noastră în anul 2020

1. Arbori
2. Monitorizare și conservare
3. Infrastructură de vizitare
4. Educație și informare
5. Mobilizarea comunității
6. Comunicare
7. Date financiare
8. Advocacy
9. Ce facem în 2021, mai exact?
10. Echipa

1.

Arbori

Parcul Natural Văcărești

Am demarat lucrările la „bariera verde” a parcului, o perdea de arbori și arbuști, alcătuită din specii diverse, care înconjoară parcul creând un spațiu tampon între parc și arterele care îl înconjoară.

Țara lui Andrei

OMV Petrom
Energia pentru o viață mai bună.

1.400 de arbori au fost plantați în 2020. În 2021 vom adăuga încă 5.000 de arbori. Speciile sunt: tei, stejar, frasin, mojdrean, jugastru, cireș și păr sălbatic, măr pădureț, sunt specii autohtone care ne-au dovedit în decursul ultimului an că sunt cele mai adaptabile, în cadrul loturilor experimentale plantate.

Finanțator:
OMV Petrom prin programul Ro Smart în Țara lui Andrei.
În cadrul ”România plantează pentru mâine”.

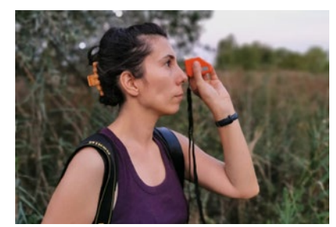

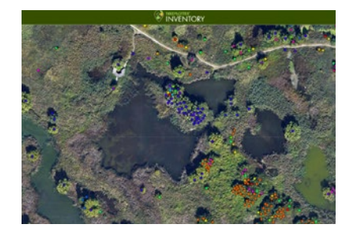

În 2020 am inventariat și cartografiat primii 4.000 de arbori care cresc în parc.

THE GREEN CITY'S LAB

Pentru inventariere am folosit Tree Ploter, un program care poate calcula inluusiv beneficiile oferite de arbori comunității. În infograficele următoare puteți descoperi ce am aflat.

Proiect:
Green City's Lab (2019 - 2020)
Finanțator:
OMV Petrom prin programul Ro Smart în Țara lui Andrei

CE BENEFICII OFERĂ ARBORII DIN PARCUL NATURAL VĂCĂREȘTI COMUNITĂȚII?

I-am studiat timp de 1 an
și am aflat că...

ÎN PARC AVEM
4.676
DE ARBORI CARE

- Specii Native: 3.215
- Specii Non-native: 1.461

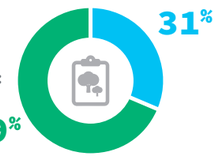

ÎNLĂTURĂ DIN ATMOSFERĂ
376 TONE CO_2/AN

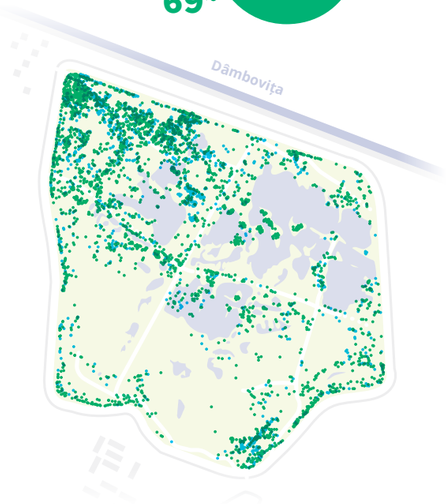

FILTREAZĂ ANUAL
3 TONE
DE POLUANTI DIN AER,
precum: ozon, dioxid de sulf, oxizi de nitrogen, compuși organici volatili și particule în suspensie

CAPTEAZĂ
39.471.756
LITRI DE APĂ PLUVIALĂ ȘI O INCLUD ÎN ECOSISTEM

SPECIILE DE ARBORI ALE PARCULUI:

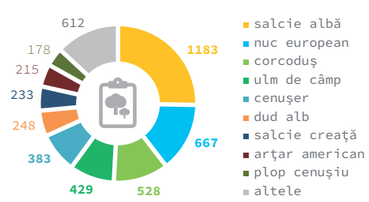

OFERĂ COMUNITĂȚII BENEFICII ÎN VALOARE DE APROXIMATIV
1,6 MILIOANE LEI ANUAL

TIPURILE DE VEGETAȚIE DIN PARCUL NATURAL VĂCĂREȘTI

Am identificat 5 tipuri principale de vegetație.

Cele mai întinse suprafețe sunt acoperite de stuf, apă și vegetație de stepă:

BILANȚ TERITORIAL HABITATE

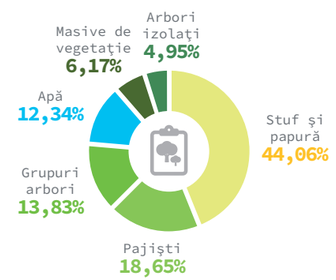

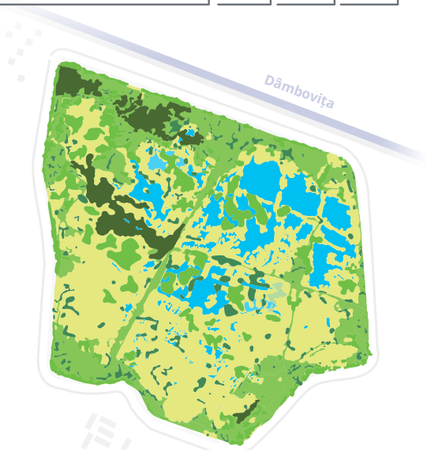

În lipsa unui sistem de management, stuful și vegetația palustră tind să se extindă în defavoarea luciului de apă.

CUM AR ARĂTA UN BUN MANAGEMENT AL VEGETAȚIEI ȘI HABITATELOR DIN PARCUL NATURAL VĂCĂREȘTI?

- **EXTRAGEREA PROGRESIVĂ A STUFULUI**
- **LĂRGIREA BĂLȚILOR ȘI EXTRAGEREA PARȚIALĂ A BRĂDIȘULUI**
- **ASIGURAREA UNUI FLUX DE APĂ CONTINUU**
- **DIRECȚIONAREA CĂTRE PARC A APEI DE PLOAIE DIN ZONELE ADIACENTE**

Astfel, asigurăm habitatele animalelor din parc, cele mai multe dintre ele dependente de luciul de apă.

PENTRU TOATE ACESTE LUCRURI, PRIORITATEA DE GRAD 0 A PARCULUI ESTE PLANUL DE MANAGEMENT

2.

Monitorizare și conservare

Ajutați de voluntari, am monitorizat fauna și flora și am adăugat la lista parcului următoarele:

9 specii de păsări:

- Cojoaică de pădure[1];
- Rața fluierătoare;
- Pescărușul negricios;
- Mierla gulerată;
- Chirighița neagră;
- Prundărașul gulerat mic;
- Fluierarul cu picioare verzi;
- Barza neagră și fluierarul de zăvoi.

4 specii de insecte polenizatoare:

- *Deilephila porcellus*[2];
- *Pseudovadonia livida*[3] (foto: Iulian Ștefancu);
- *Leptotes pirithous*[4] (foto: Cristian Mihai);
- *Pterophorus pentadactyla*[5].

3 specii de arbori:

- Platan[6];
- Vișin turcesc[7];
- Porumbar[8].

Și totuși, o specie nouă nu este mereu o veste bună. Am identificat un al treilea tip de țestoasă exotică cu caracter invaziv: Țestoasa hartă[1] (*Pseudemys concinna*).

Specia este originară din sud-estul SUA. Exemplarele din PNV au fost cel mai probabil abandonate aici de către proprietari neinformați. Deoarece este de două ori mai mare decât specia nativă protejată, această țestoasă alohtonă poate crea probleme prin competiția pentru resurse: hrană, locuri pentru sorire sau zone de hibernare.

Pentru specia autohtonă de țestoasă (*Emys orbicularis*) am confecționat și instalat platforme de sorire[2] și monitorizare și am transformat suprafețele degradate ale parcului în zone de depunere a ouălor[3]; locuri de care se vor bucura și "rudele" lor, șopârlele de câmp.

Monitorizarea speciilor și programul de conservare al țestoasei autohtone Emys orbicularis în PNV sunt sprijinite de alergătorii la SUN Challenge Văcărești și susținută de SUN Plaza România.

Am continuat proiectul pajiștii melifere experimentale, studiind evoluția plantelor însămânțate în 2019:

Trifoi[4] și păstârnac sălbatic, coada șoricelului, cicoare , dar și pe cea a plantelor veterane: măzăriche, răchitan[5], morcov etc.

Așa cum era de așteptat, plantele "veterane" s-au regenerat după cca. un an, pe când plantele nou însămânțate au avut o acoperire de ~10%. Acest lucru ne demonstrează capacitatea foarte mare de regenerare a zonelor de pajiști, dar și necesitatea menținerii acestora prin tundere.

Am "îmblânzit" peisajul betonat cu structuri din lemn care permit șederea și am acoperit spațiile tentante pentru depozitarea deșeurilor[6].

Am pus bazele micului spațiu de compostare, unde materia organică din parc (predominant stuf recoltat) se va descompune și va forma humus fertil pentru întreținerea pajiștii experimentale.

Proiect:
Grădina dintre bălți

Finanțator:
Creștem Grădinescu, Kaufland

Parteneri:
Institutul de Cercetare în Permacultură, Asociația pentru protecția albinelor și a polenizatorilor sălbatici

La 5 ani de la înființare, aria protejată din mijlocul orașului nu are pază 24 din 24. Aceasta este consecința indiferenței autorităților de mediu care în 2019 au desființat fosta administrației a parcului blocând astfel o serie de proiecte și acte administrative foarte importante.

În feb. 2020, am devenit partenerii oficiali ai Ministerului Mediului și ANANP (Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate) în administrarea parcului.

Cu ajutorul voluntarilor și al personalului propriu, am supravegheat și monitorizat parcul, documentând incidentele (80 de incidente în 2020) și trimițând autorităților 18 sesizări (vezi graficul de mai jos). Alături de semnalarea problemelor, am propus soluții și am deschis căi de dialog.

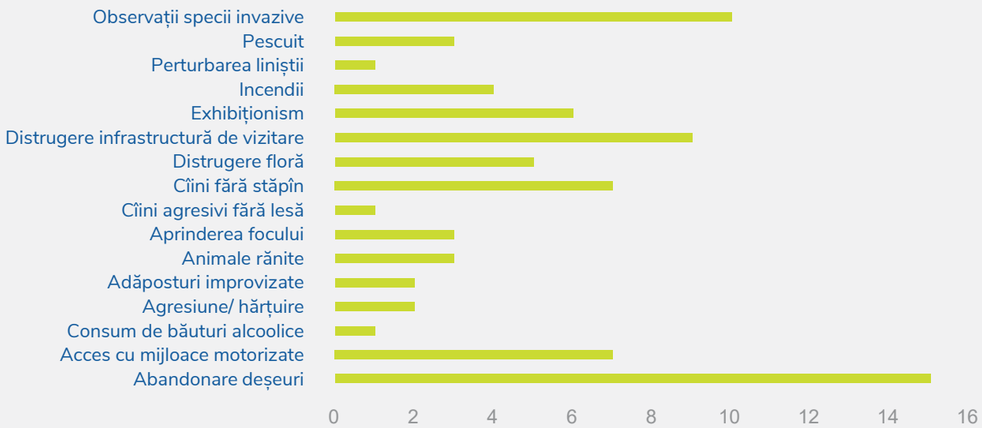

3.

Infrastructură de vizitare

Parcul Natural Văcărești

Foto: Iulian Florentin Stefancu

Am amenajat Punctul de Informare din interiorul parcului.

Se află chiar în centrul ariei protejate și oferă vizitatorilor informații despre istoria și ecologia locului, informații de contact ale asociației (vezi harta pg. 16). Și un spațiu generos pentru gânduri și urări de bine.

În vremuri în care distanța socială de impune ca măsură sanitară, vizitatorii parcului au la dispoziție un loc unde pot afla în siguranță informații utile despre natură.

Menținem parcul vizitabil și curat pentru miile de oameni care și-au găsit aici spațiu de recreere, inspirație și relaxare în vreme de pandemie.

Finanțatori:
Transelectrica, Banca Transilvania

- A — Intrare digul din faţa complexului Asmita
- B — Intrare Strada Săvineşti
- Poteci
- Poteci inundate periodic
- Poteca Biodiversităţii urbane
- Poteca prin stuf
- Poteca pe vale
- Traseu de observare păsări
- Trasee bicicleta

Poteca biodiversităţii urbane

1. Păsări de zăvoi
2. Păsări de apă
3. Viaţa acvatică
4. Herpetofauna
5. Mamifere
6. Vizuina vidrei
7. Arbori

- Scara
- Observator
- Foişor
- Punct de informare
- Vizuina vidrei
- Pajiştea cu plante melifere
- Amplasamentul fostei mănăstiri Văcăreşti

bine boutique

După incendiul din februarie 2020, am reparat panourile informative distruse precum şi foişoarele şi locurile de observare şi am întreţinut constant infrastructura de vizitare, lucru pe care îl facem an de an din 2017.

Reparaţiile panourilor informative au fost susţinute şi de către Bine Boutique, un proiect de economie socială al Crucii Roşii Sector 6.

Fundaţia orange

Am început proiectarea de soluţii de accesibilizare a parcului pentru nevăzători şi hipoacuzici, în parteneriat cu Asociaţia Metodelor Alternative de Integrare Socială (logo)

Proiect:
Natura urbană – forme şi sunete

Finanţator:
Fundaţia Orange prin programul Lumea prin culoare şi sunet.

4.

Educație și informare

Am amenajat Balta Micului Naturalist, un spațiu educativ pentru observare directă, explorare senzorială și joacă, unde micii exploratori pot observa îndeaproape viața acvatică, în special amfibienii colorați, șerpii vărgați și libelulele gracile.

Acest spațiu experimental-educativ se află în proximitatea punctului de informare, de pe acoperișul căruia apa pluvială este colectată și direcționată apoi către mica baltă plină de viață

Proiect:
Balta Micului Naturalist

Finanțator:
Cercul Donatorilor Bruxelles

CERCUL DONATORILOR BRUXELLES

De ziua albinelor și a polenizatorilor, am montat temporar o expoziție de fotografie dedicată insectelor polenizatoare din parc.

Am publicat o nouă ediție a "Ghidului micului naturalist în Parcul Natural Văcărești", îmbogățită cu ilustrații și texte despre insectele polenizatoare și despre beneficiile pe care parcul ni le oferă gratuit în fiecare clipă.

Am lansat Natura la ușa ta #podcast

O emisiune online cu și despre oamenii care lucrează cu natura, direct de la firul stufului.

Continuăm lunar și în 2021.

OMV Petrom
Energia pentru o viață mai bună.

Anul acesta ai putut vedea ce mai face parcul și de pe fotoliul de acasă, prin intermediului camerei care transmite live din parc.

Proiect:
Green City Lab

Finanțator:
OMV Petrom prin programul RO Smart în Țara lui Andrei

5.

Mobilizarea comunității

În 2020 comunitatea din jurul parcul a devenit și mai unită. Vecini, prieteni, iubitori ai păsărilor, sportivi sau simpli vizitatori au ales să se implice donând, participând la curățenie, plantări sau patrulări.

Am organizat patru campanii de igienizare cu voluntari în parc, în care am eliminat zeci de saci cu deșeuri, multe dintre ele istorice.

Comunitatea a cerut instituțiilor responsabile alături de noi aprobarea Regulamentului parcului și a Planului de Management, într-o petiție semnată de 5 mii de oameni.

Susținătorii parcului au direcționat către noi cei 2% și 3.5% din impozit și am strâns astfel 9600 de lei. Acești bani ne-au asigurat plata chiriei pentru 4 luni.

Legăm parcul, prin oameni și inițiative utile, de celelalte zone naturale din proximitate Împreună cu voluntarii am igienizat o suprafață de 8 km din zona Gostinu, aflată pe culoarul Dunăre – Parcul Natural Comana – Parcul Natural Văcărești; culoar tranzitat anual de milioane de păsări migratoare.

De pe ape, plaje și din păduri, am colectat peste o tonă de deșeuri, predominant plastic.

În anul 2021 continuăm igienizarea habitatelor dunărene pe o suprafață cel puțin la fel de întinsă.

Proiect:
Cu habitatele curate

Finanțator:
Lidl România prin programul „Cu Apele Curate”
#faraplastic #cuapelecurate
#cuhabitatelecurate

6. Comunicare

Parcul Natural Văcărești

Foto: Helmut Ignat

Am promovat parcul și biodiversitatea urbană, am încurajat oamenii să iasă în natură, am prezentat problemele parcului, am cerut sprijinul comunității, ne-am adresat autorităților și ne-am prezentat viziunea, interacționând online cu comunitatea interesată de parc, care a dus mai departe mesajele noastre.

69,954
Urmăritori pe pagina de Facebook

290
Abonați la canalul de Youtube

94
Apariții în presa scrisa națională și internațională

362
Postări pe social media

16
Articole pe site-ul nostru

25
Apariții radio și TV

7. Date financiare

Sursele noastre de finanțare în anul 2021 au arătat astfel:

Contracte de sponsorizare	556.324 lei
Donații individuale	9.700 lei
2%	7.654 lei
Total buget 2020	**573.678 lei**

8. Advocacy

În anul 2020 o treime din timpul nostru a fost dedicat ”supravegherii” instituțiilor și a integrității parcului. Am inițiat și demarat discuții cu administrațiile locale în vederea găsirii celor mai bune soluții pentru gestionarea parcului.

Prin numeroase reacții publice am cerut autorităților să trateze cu responsabilitate gestionarea ariei protejate, prin aprobarea Regulamentului și a Planului de Management pe care l-am oferit acestora, fără niciun cost.

Cu această intenție am trimis 7 cereri publice, una dintre ele fiind semnată de aproape 5000 de oameni, sub formă de petiție.

Demersului nostru s-au alăturat 31 de organizații neguvernamentale din România.

Și încă ceva ...

Toate aceste lucruri au fost și sunt în continuare posibile cu sprijinul tuturor celor care au crezut în noi și în potențialul parcului.

Mulțumim companiilor care ne-au susținut proiectele, voluntarilor care și-au dedicat timpul liber, donatorilor care au avut încredere că facem treabă bună, oamenilor care ne-au sesizat nereguli și ne-au apreciat pentru ceea ce facem, și tuturor celor care au dus vorba bună mai departe, online și offline.

Parcul Natural Văcărești este un proiect pentru comunitate și are un potențial imens de a educa, inspira și motiva. Lucruri care deja se întâmplă încă din 2014 și care iau amploare în fiecare an.

Vă mulțumim tuturor!

Cu entuziasm și încredere că lucrurile vor fi din ce în ce mai bine, vă salută echipa Asociația Parcului Natural Văcărești!

Mulțumim sponsorilor și partenerilor care ne-au susținut!

Organizații partenere:

- Fundația Visul Luanei
- Asociația pentru Protecția Albinelor și a Polenizatorilor Sălbatici
- Funky Citizens
- Declic
- Bine Boutique

Parteneri instituționali:

- Ministerul Mediului
- Agenția Națională pentru Arii Naturale Urbane
- Primăria Municipiului București
- Primăria Gostinu

Partener strategic:

KONICA MINOLTA

Organizații susținătoare:

- Asociația Parcul Natural Văcărești
- Miliția Spirituală
- Milvus Group
- WWF România
- Societatea Ornitologică Română
- Conservation Carpathia
- Ecopolis
- Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
- Terra Milleniul III
- 2 Celsius
- CeRe. Centrul de Resurse pentru Participare Publică
- ActiveWatch
- Rise Out
- Asociația CIVICA, Iași
- Ecotop, Oradea
- Eco-Civica
- Aqua Crisius
- Centru pentru Cercetarea și Conservarea Liliecilor
- Asociația Rangerilor din România
- Societatea Ecologică Aquaterra
- Greenpeace România
- Asociația pentru Protecția Albinelor și a Polenizatorilor Sălbatici
- A.R.C.E.N.
- Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale
- Incotroceni
- Asociația Kogayon
- Letea în UNESCO
- Asociația Salvați Dunărea și Delta
- Viitor Plus
- Funky Citizens
- Fundația Comunitară București
- Asociația ”Călător prin România”

9.

Ce facem în 2021, mai exact?

Continuăm să avem grijă de parc așa cum facem din 2016, mai mult sau mai puțin formal.

Îl menținem curat, sigur și accesibil pentru toți oamenii.

Continuăm proiectele de informare și comunicare. Integrăm parcul și mai mult în viața comunității prin acțiuni de citizens science și voluntariat.

Dezvoltăm proiecte inspirate de natură.

Facem tot ceea ce ține de noi ca parcul să aibă o structură de administrare funcțională.

Mobilizăm autoritățile responsabile de administrarea parcului și creăm contextul unui parteneriat funcțional pentru a obține:

- Aprobarea Regulamentului parcului
- Planificarea măsurilor de management
- Asigurarea pazei
- Un plan pentru prevenirea incendiilor de vegetație și planificarea intervențiilor rapide

Ne extindem activitatea pe plan național. Punem bazele conservării biodiversității urbane prin Identificarea și fundamentarea înființării a noi 5 arii naturale protejate urbane în București și alte 10 în marile orașe ale țării (până în 2022)

Iceland Liechtenstein Norway **Active citizens** fund

Desfășurăm o campanie de lobby pentru aprobarea proiectului de lege a ariilor protejate urbane. Inițiativa legislativă ar fi un pionierat la nivel european care răspunde țintelor și obiectivelor New Green Deal.

Mobilizăm societatea civilă pentru a sprijini și dezvolta la nivel local potențialele arii protejate urbane.

Parteneri:
FunkyCitizens, SOS Cluj, Societatea Carpatină Ardeleană Satu Mare, Centrul de Ecologie Montană și cu alte grupuri de inițiativă civică care urmează să ni se alăture pe parcurs.

Finanțator:
Programul Active Citizens Fund România, finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021

10.
Echipa

Echipa Asociației Parcul Natural Văcărești a fost formată din 8 membri angajați și colaboratori și 3 membri voluntari:

- **Dan Bărbulescu,**
  Director executiv.
- **Cristian Lascu,**
  Membru voluntar, responsabil de activități și materiale educative
- **Helmut Ignat,**
  Membru fondator și voluntar.
- **Florin Stoican,**
  Membru voluntar, responsabil de activitățile de advocacy.
- **Nicoleta Marin**,
  Manager de proiecte.
- **Vlad Cioflec**,
  Biolog, coordonator al activităților de conservare.
- **Bogdan Vasilescu,**
  Responsabil de infrastructură.
- **Marius Stoican,**
  Responsabil de infrastructură.
- **Gabriela Poiană,**
  Responsabil de comunicare.
- **Bogdan Mihalache,**
  Peisagist.
- **Rică Enache,**
  Responsabil cu întreținerea potecilor și a infrastructurii de vizitare.

Multe dintre activitățile desfășurate de Asociație au ca element de bază sprijinul voluntarilor din echipa de Rangeri Urbani, cărora le mulțumim pentru că ne sunt alături!

PARCUL NATURAL
VĂCĂREȘTI

Splaiul Unirii 168, Bl. T5, et. 15, ap. 1505,
București, România

contact@parcnaturalvacaresti.ro

parcnaturalvacaresti.ro